

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Similia plura ex aliis quaest. & Responsonibus excerpta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

cacibus, hominum bonis operibus destitutorum.

IV. Quod si tanta est peruersitas in ipso limine Catechesios Belgicæ, & Palatinatu aduectæ, ut ipsi Reformati eam tam pateant criminando refutare debuerint (cum tamen initio Sermonis deceat maximè simulare probitatem, eos qui volunt decipere; & assumere prudentiam, qui non intendunt repelli) quid in sequentibus, ad 129. numerum exerescentibus quæstionibus atque Responsis sanitatis sperare licebit? Excerptam tamen & fere ex ipsismet Caluinianorum contra suum Catechismum proprium scriptis proponam ac Thrasonicum de se triumphum duci conquerrantur Magni & Soli illi sapientiæ totius deuoratores.

Act. queruntur Caluinistæ tum alibitum in Animaduersionibus ad quæst. 61. Nullas fere his, (vbi de Iustificatione sua coram Deo imputata ex Christo agunt) *vsurpatis phrasibus sacra scriptura vsusatus*, cum tamen alias mera Biblia & puram Dei verbum crepent. Et quidem multa testimonia scripturæ ad margines Catechismi citari videntur, sed, ut iidem conqueruntur, parum vel nihil sæpe adid, ad quod citantur, idonea, *Domesticum hoc testimonium verum est*. Et inspecie queruntur Arminiani hæc Catechismi sui dogmata nulla scriptura subnixæ esse, videlicet quæst. 9. vbi peccatum Adæ appellatur *Consumacia*. & quæst. 61. vbi Catechismus docet *Sola fide Caluinistam esse iustum*. Requiritur Remonstrantes eo loco scripturas, si quas enim adduxerint esse falsas, corruptore Luthero. Lepore excepit olim eam assertionem Catholicus: dicens vere sola fide esse iustam Caluinistam, quia re ipsa nunquam id probat, credi debere, certum non posse. Sed & quæst. 114. vbi Catechismus docet, quod præcepto *Non concuiscas* præcipiatur, *ne vel minima cupiditate vel cogitatione aduersus ullum Dei præceptum eorunda nostra unquam sollicitentur: sed ut perpetuo & ex animo peccatum omne detestemur contraque omni iusticia delestemur*. vbi Catechismus in laudis non videt, quod ipsum saluatorem faciat peccatorem, utpote qui à dæmone & impijs est sollicitatus aduersus præceptum Dei: *mitete, Adorame &c.* 2. Nec videt quod somno opus habeat, & negotiosis alijs cogitationibus, quæ impediunt ut perpetuo nec peccatum detestari, nec iusticia delestari queat. Et quæst. 115. in qua Catechismus, um mentitus esset modo explicatam falsitatem

contra Deum sine scriptura, continuo addit querendo: *Cur Deus velit legem suam ad eo exactè & seruo prædicari, cum nemo sit in hac vita, qui eam seruare possit?* Respondet: *ut in omni vita magis magisque agnoscamus, quanta sit natura nostra propensio ad peccandum &c.* Ad quæ verba Remonstrantes iure querunt: *An in scriptura S. extet testimonium, quod Deus Legem suam ea intentione tam seuerè velit prædicari, & non potius idæo ut impleatur?* Deinde querunt, ex quo scripturæ loco possit Catechismus probare, quod, ut ait ibid. Catechismus, *postquam ex hac vita decesserimus propositam, in Legè adeo seuerè explicata, perfectionem læti assequamur?* Vbi, aiunt, *quæso id vel secundum verba vel sensum reperitur?* Videte igitur, & Reformati, vnde vos vestri Ministri reformati? è verbo Dei? an suismet cerebri sui figmentis? uti ipsi Doctores vestri perspicue adeo conuincunt, vos vero in Catholica-Romana Ecclesia persistentes, gaudere & exultate, quod à scorpionibus huiusmodi Apocalypticis non estis infecti.

2. Conqueruntur etiam Remonstrantes Caluiniani, contra socios suos Caluinianos, quod etiam multa Catechismus eorum Reformatus doceat contra scripturam. Atque inspecie Thomas Gosvinius ad quæst. 9. imo communitas Remonstrantium parte 2. Act. pag. 105. queritur, quod Catechismus Reformatus dicat: *Impulsore diabolo Adamum & se & omnem posteritatem donis diuinis orbasse, cum sacra scriptura non nisi sua uoluntate, factum affirmet, impellendi vero vox proprie longè potentior vim signet, & debeat omnino ab ijs caueri, qui Deum faciunt Impulsorem arcanum ad peccandum, ut supra cap. 1. de Antelapsarijs, & alibi sæpe est declaratum.* Festuè etiam ex hoc asserto Catholicus nuper monstrauit Diabolum esse Caluinistarum Deum, nam cum Catechismus eorum asserat Diabolo impulsore Adamum & se & posteritatem suam spoliaste donis diuinis, eandemque spoliationem asserant Caluinistæ, Gomarum sequentes & Caluinum, arcano impulsu à Deo esse factam, utique Caluinistarum Deus Diabolus erit, ex unius eiusdemque prædicati singulari argumento: imo queruntur ad eandem quæst. Caluiniani Remonstrantes contra scripturam asseri in Catechismo, quod *Adam sua ipsius consumacia se suosque orbant.* Sed pergunt Remonstrantes & amplius conqueruntur ad quæst. 36. Catechismi (Reformati.) *Quod Mediator noster sua sancta conceptione & nati-*

cate peccata in quibus concepti sunt Calvinista, tegat, ne in conspectum Dei veniant. Quærit enim Asluerus Matthiæ: An ullo scriptura testimonio probari possit, quod hoc dicitur? imo asserit Catechismum sibi ipsi contradicere, cum dicat q. 37. 75. & alibi sua passione tanquã unice in cruce sacrificio peracto nos redemptis similis est querela quam ad q. 60 Catechismi Reformati monet citatus Gosvinius, exprobrans Catechismo, quod dicat Hominem in Christo regentum etiamnum ad omne malũ esse propensum, cum S. Ioan. 1. ep. cap 3. & alibi ser. s. longe aliter loquatur, non solum enim iustum promptum & paratum ad bonum & viam mandatorũ Dei, pronuntiat scriptura; sed etiam iuste agere & currere viam mandatorum, & in omnibus iustificationibus coram Deo & hominibus incedere & incessisse quosdã pronuntiat. Impingit in eandem scãdali petram Catechismus Reformatus q. 61. in qua scripturis ignota dogmata proponi querunt Remonstrantes, & q. 62. cum accusante Gosviniõ & Mathiõ &c. Catechismus ille ait: *Præstantissima nostra opera esse peccatis inquinata*, ex Isaia 64. cum constet ex textu istic de particularium hominum peccatis agi, non de genere humano & ipse Calvinus & Marloratus neget ex particulari illa posse vniuersalem inferri, præterquam quod mendacium euidentis sit, Abrahamum iuxta mandatum Dei euntem ad immolandum filium, obedientiam suam, tantopere à Deo laudatam, inquinasse peccatis, & scriptura sacra passim insignibus egijs opera regentorum ornet nunc *vestes mundas, immaculatam religionem*, nunc *purpuram & byssum* vocando, dicendoque quod *vestimenta sua in hoc seculo non inquinantur*.

Et ideo Calvinista contra Calvinistas concludunt, ipeptre Isaia locum 64. reptum de panno mēstruato, ad omnis humani generis iniquitatem referri. Perinde ac si argumentari liceret, *Mulieres immunda sunt Menstruis*, ergo omnes homines. Denique ad quæst. 114. Catechismi, dicentis, quod qui ad Deum conuersi sunt præcepta Dei minime possint seruare, sed etiam sanctissimi quique, quamdiu in hac vita sunt, habeant tantum exigua initia obedientia perfecta: Gosvinius quærit non male, an conueniant cum S. ser. hac dicta, cum S. ser. non tantum faciat mentionem initij, sed progressus, Gal. 6. 15. incrementi 2. Pet. 3. v. 15. complementi 2. Cor. 9. 1. & Mathiõ Calvinista similiter ad eand. quæst. quærit, *An non scriptura, non solum initium, sed & progressum in curriculo & stadio obedientia illis tribuat? & quomodo*

do obedientia Abrahami, Pauli & similibus actis conuenire possit dictum Catechismi de inijs exiguis? Lõgior ero si singulas accusationes Reformati Catechismi, à Reformatis ipsis editas protulero. Ergo cæteras extra & contra scripturam assertiones eius indiculo subnectere contentus ero, nimirum Remonstrantes deprehenderunt in quæst. 6. 9. 10. 34. 44. 62. 64. 70. 71. 72. 114. 115. contra scripturam plurima asserta. Vt vel inde patere possit, quam sint fideles scripturæ custodes & puri verbi diuini prædicantes Reformati, qui a suismet collegis, tam manifeste coarguuntur falsi. Sed pergo ad aliud accusationis aduersus Calvinistas à Calvinianis moræ caput videlicet.

3. Manca est doctrina Catechismi Reformati, eo quod aliquam partem doctrinæ proponendo, aliam partem quæ æquæ & sæpè magis necessaria est, omittat, vel authoris stupore, vel calliditate. Notò summarie loca, quæ talia esse demonstrarunt Remonstrantes, quæst. 1. & Resp. eius quæst. 3. 7. 8. 9. 10. 11. 17. 21. 21. 27. 28. 34. 37. 45. 54. 64. 66. 69. 71. 75. 86. 87. 96. 99. 107. 110. 113. 118. 122. 125. imo adeo fatuum ostendunt fuisse Catechismi auctorem, vt ne quidem Titulos conuenientes nouerit præponere materiz tractandæ, quod vitium in Titulo *de Miseria Hominis* ante quæst. 3. & in Tit. *de Liberatione Hominis*, ante quæst. 12. & in Titulo *de gratitudine*, ante q. 86. perspicue Remonstrantes ostendunt. Ex omni turba doctrinarum mutilarum, vnum duntaxat proponam exemplum hoc. Quæstione 3. interrogat Catechismi auctor Calvinistam sic: *Vnde tuã miseriam cognoscis? & docet respondere sic: Ex Legi Dei* Hic Remonstrantes ita considerant. Num satis plene respondetur ad q. 3. *hise verbis an non addendum: Et propria conscientia mea & potentia ad Legem implendam examinatione, neque ex illa Legi diuina reuerentia, qua solum Dei postulatum continet, absque annexione pænæ miseriam nostram cognoscere posse videmur. Imo etsi quis post transgressionem Legis perfecte præstaret Legem, miser tamen esse non desineret.* Ita Remonstrantes. Addo, quod Homines ita cæci sint, vt audientes Legem ne quidem intelligant, & si quid ruditer intelligant, affectu erga se bono, Legem violasse vix agnoscant. omitto cætera mutila & manca dogmata examinare. Et procedo ad aliud accusationis caput.

4. Methodus Catechismi Reformati graves habet defectus, ut Remonstrantes Calviniani, Calviniani

nianis objecerunt, nempe ad q. 1. & 2. eius & q. 2. & in Tit. de miseria. & q. 10. 12. 88. 94. 96. 89. Etiam vitiosæ methodi unum adjicio exemplum verbis Calvinistæ conceptum: *Quæstione 86. & sequentibus usque ad finem Catechismi agitur de Gratitudine præstanda erga Deum propter liberationem Reformatorum à miseria.* iam vero inter Gratitudinis opera post dictam liberationem, tanquam fructus ponit Catechismi author *Conversionem* q. 88. & *mortificationem veteris hominis* q. 89. & *vivificationem novi hominis*, q. 90. unde manifestum evadit, quod secundum Catechismum Palatinum Reformatus sit quidem liberatus à miseria, peccati & pœnarum, & adhuc tamen servus peccati & pœnarum: quoniam liberatus gratitudinis ergo debet adhuc converti ex Resp. q. 88. & mortificare veterem hominem, ex 2. ad q. 98. vivificare novum hominem ex 2. ad quæstio. 90. Hæc autem sunt portentosa, & solent vocari apud omnes homines *Contradictoria*, sed apud Reformatos nuncupantur *Subtilia*. Merito igitur in suis ad Catechesin Heidelbergensem considerationibus, ista considerando Carolus Niellius Reformatorum unus ita scribebat: *An non hoc loco, ubi de Gratitudine agitur, qua liberationem à miseria sequitur, præter iustum ordinem agitur de Hominis Conversione, cum Conversione in Scripturis Sacris, videatur ubique ipsam Remissionem peccatorum antecedere.* Ex eob. 18. Esai. 1. Luc. 24. Act. 3. &c. Ita Reformatus, contra Reformatum Catechismum.

5. Abusus vocum Sacrarum, in alio sensu, quam patitur scriptura. Huiusmodi stilo Catechismus Reformatus Dei Justitiam & iram sæpissime usurpat pro Tyrannide, vel ut honeste cum Reformatis loquar pro severitate quadam pugnantem cum misericordiam naturæ Dei, imo iustitiam, de talibus accusant Remonstrantes Catechismi sui q. 11. n. 1. q. 17. num. 1. q. 19. & 29. & 95. uno exemplo accusationis veritatem sat erit monstrasse. q. 11. Catechismus *vocat Deum iustum, cuius iustitia postulet, ut quod adversus summam Dei Maiestatem commissum est, id etiam summis pœnis hoc est sempiternis, tum animi tum corporis suppliciis luatur.* Esto. Hujus iustitiæ actum unum in Resp. ad 10. q. ait esse *Horrendis modis irasci cum obinnata nobis peccata, tum ob ea, quæ committimus ipsimet.* Vide quomodo jam incipiat obtrudere Tyrannidem, inque ipsomet Deo horrendos depingere modos. Et qui quæso sunt illi horrendi modi irascendi clam ait, quod ut haberet materiam offendendi potentiam iræ & severitatis suæ, maximam partem Homini creavit in peccatis (id enim sunt peccata innata) &

arcano impulsu ad committenda alia inducit, ut supra cap. 1. in Antelapsariorum hæresi est declaratum, & hoc est onus illud ira Dei, quod Christus iuxta q. 17. Catechismi portavit, quando pro aliquibus hominibus solum, ut dicit Reformatus Gomarista: passus est, quasi absque hac passione omnes Homines, a ternas pœnas fuissent prædestinati. Sed satis iteratis cesso.

6. De evidentè falsis accusatur Catechismus Reformatus à Remonstrantibus Reformatis, in considerationibus ad q. 1. 6. 10. 13. 21. 27. 32. 34. 37. 45. 62. 110. 114. Exemplum duplex pono unum notatum à Matthæo, ad q. 114. ibi ait Catechismus, *Sanctissimi quique, quamdiu in hac vita sunt habent tantum exigua initia obedientiæ, istius, quæ observent præcepta Decalogi, quam id falsum sit, ostendit Evangelium Matthæi 19. 20. Omnia hæc custodivi à iuventute mea, quid adhuc mihi deest? utique nihil, nisi Cõsiliatorum Evangelicorum perfectio, nam Dominus ea sola subiungit, dicens: *si vis perfectus esse. Vade, vende quæ habes & da pauperibus, & sequere me.* Ecce hominem, consilia Evangelica aspernantem, ideoque nondum sanctissimum uti Apostoli, & tamen talem, qui à iuventute præcepta Decalogi cultor divit &c. Adde ego ex eodem Catechismo aliud evidentè falsum ex Resp. ad q. 75. dicente: *Christus me atque omnes fideles de HOC FRACTO pane* (nempe quem Hic Heidelbergæ Ursin^{us} à suo prædicante, alius alibi, in singulari accipit) *edere, & de poculo distributo bibere iussit in sui memoriam, additis his promissis. PRIMVM. Corpus suum non minus certo pro me in cruce oblatum ac fractum, sanguinemque suum pro me fustum esse, quam oculis certo panem Domini mihi frangi, & populum mihi communicari.* Deinde &c. quæ infra numero 9. recensebo, inter contradictoria, nam quid quæso falsius dici potest, quam ista Christum Dominum dixisse? producat Calvinistæ testes, si potes. imo si probuses & non mendax, vel impostor. Nam si non certius est Christum pro te in Cruce oblatum esse, quam quod vides pacem pro te frangi, certe parva est certitudo pro te Christum fuisse passum, cum oculi sæpe mentiantur. Et cæci Calvinistæ ne quidem corporaliter frangi panem videre possint unde Christi passio.*

7. De imprudenter quoque dictis accusatur idem Catechismus à domesticis suis Calvinio Reformatis in Considerationibus ad quæst. 3. 6. 10. 13. 20. 21. 84. 85. 88. 89. 60. 105. 107. 111. 114. 116. imo in præfigendo Titulo illo, qui est de Gratitudine ante q. 86. Exemplum grandis imprudentiæ assu-

no ex Considerationibus Remonstrantium illud, quod in Resp. ad quaest. 5. ait Calvinista se propensum esse ad odium Dei, & proximi, & hoc testimonium est verum, utpote ingenuè libereque confitentis de se, absque tormentis, cui est fidendum. Jam verò statim sui oblitus in Resp. ad quaest. 6. ait se conditū à Deo vera iustitia & sanctitate prae dicitum, ut Deum suum rectè cognosceret, ex animo diligeret, cum eo beatus aeternum viveret. O Homo, hæc non consistunt, cū tam perversa natura. Unde Remonstrantes merito dicunt considerandum esse num Deus hominem ad hunc finem absolute creaverit, an sub conditione. Si absolute, quomodo Deus sine suo frustratus est? & maxima pars hominum excidit, irritumque fit Dei decretum? Si conditionate? quomodo vera erit sententia Gomaristarum prædestinationum?

8. Insaniam quoque, (quod in Calvinista, supra omnem Antiquitatem & Concilia SS. PP. & omnes Doctores Sapientie, est perquam horribile crimen) in authore Catechismi Reformati demonstrant Remonstrantes domestici testes apud Animadversiones suas in q. 8. 60. 104. 114. 116. quibus ad de loca num. 7. de imprudenter dictis citata, cum imprudentia magna, parum absit ab insaniam. Videamus in signem aliquam insaniam Zachariæ Ursini, & omnium qui Catechismum ejus pro oraculo mirabili habent quaestione 8. quaerit, *An omnes adeo simus corrupti, ut ad bene agendum prorsus non simus idonei? & ad omne vitium proclives.* Et Resp. *Certè, nisi per Spiritū S. regeneremur.* Ibi est duplex insaniam. 1. quod dicat Homines omnes esse proclives ad omne vitium, nempe ad prodigalitatē & Avaritiam; ad nimiam abstinentiam & ingluviem, ad meticulositatem & nimiam audaciam, ac opposita inter se vitia, de quibus Aristoteles gentilis congruit in Ethicis quod magis inter se configant, quam virtus. Media, siue cum hoc siue cum illo extremo. Vidisti Lector insaniam unam, vide nunc & alteram, *Quæritur an non frustra, imo insanè addatur hoc loco conditio illa, nisi per spiritum S. regeneremur?* dico insane. nam in Resp. ad q. 60. dicit Calvinista seu Reformatus per spiritum suum sanctum, sic: Etiamnum ad omne malum propensus sum, & conscientiam meam accusat quod aduersus omnia mandata Dei graviter peccaverim. Ecce insanienter additam antea conditionē, nisi per Spir. S. regeneremur. Nam quid illi profuit illa regeneratio? Mansit suo testimonio ut ante eam fuit, nempe propensus ad omne malum, & peccans contra omnia Dei madata, & ut dicit ad q. 1. proptus

& paratus ut vivat Deo. Et idem non est mirum quod postquam est renatus ex Spiritu S. & liberatus à peccatis, adhuc debet converti q. 87. & tunc, cum conversus est, adhuc nihil valeat Reformatus, ut ipse testatur, ad q. 8. si potest æthiops mutare pellem suam &c.

9. Imo de Contradictorijs & pugna cum semetipso accusant Reformati Catechismum suum reformatum, in Animadversionibus suis ad q. 6. 8. 9. 21. 36. 37. 42. 43. 44. 45. 56. 60. 67. 70. 71. 74. 75. 77. 84. 85. 87. 90. 103. 114. 116. 125. imo in hoc genere Contradictoria asserendi ita Reformati excellunt, ut nulla à Christiana Lege introducta, vel potius ac orbe creato, nulla secta hominum æque in hac arte excelluerit. Atque hoc est Tota Calvinistarum quam multi prædicant vel mirantur *Subtilitas*. Siquidem quicquid in Calvinismo reperitur subtile, id semper in duas maximas has, seu axiomata resoluere deprehendet, qui mecum inspicere volent, nimirum *Dua Contradictoria possunt simul esse vera*. Et, *Dua Contradictoria simul esse posse falsa*, siue quod plebs capit, *Idem esse nigrum, & albū, esse calidum & simul esse frigidum*. Deo gratias, pro tanta potestate hominibus concessa, quam nec ipse Deus habet & ante Calvinismum nemo sciuit, fuisse datam. Vismi Lector exemplo rem declarari? non credo. modo enim præcedente numero inter insanias unum adnumeravi. Narrabo igitur quod Coloniae euenit. P. Fridenticus Spe Soc. Jesu Sacerdos, ipse è nobili familia, nobilem cognatum suum Calvinistam inuisurus ad S. Gereonē ducebat se eum Philosophiæ sub se auditorem, viæ socium, aiebatque, *Dua Contradictorias posse simul esse veras aut certe simul falsas hodie discet Tuam Caritas*; Miraretur inquit ille. Subiungit P. *Tace solum & dissimulata Latina Lingua scientia. sede, quasi orans, & intende disputanti mihi & cognato meo*. Diu factum, salutatione data & accepta, confederunt cognati, & sermone amico protrahitur est Calvinista eo, ut diceret *Prohibitum esse in Ser. S. cultam Sanctorum imaginum, quæ sunt Dei & sanctorum eius repræsentatiua, notabatur dictum creta super mensæ tabulam, discursum deinde vago (inter declarandum quid quale sue sint Dei imagines & SS. eius) habito, ventum est, ad id ut P. ille ex cognato quaereret, vbinam quæso crucifixi Domini nostri imago est prohibita, resumens ille, ait, non est earum in scriptura mentio, Tunc subridens P. annotabat dictum id iuxta alteram cognati sententiam, aiebatque, *Domine cognate, intellexi Respon-**

sonem vestram, sed manet mihi scrupulus ille, quod quod dixit, vestra Nobilitas sint contradictoria: quoniam in scriptura prohiberi ne Dei & SS. imagines colantur, & quod earum in scripturis nulla, fiat mentio, apud homines contradictoria dici solent, cumque cognatus ille bonus respondisset ista bene confisteret, finem seculum colloquio, dicto vale, fecit, & digressus socio suo dixerunt pariter ore, corde autem gemebat super avaritate cordis eius, qui contradictorias duas simul indicavit esse veras. Erat enim, uti dictum est, Reformatus. Sed ecce adhuc specimen ingenij Reformati aliud. Catechismus Reformatus ad q. 75. qua ratione in caena Domini admonentur & confirmantur Calvinista, quod unicus sacrificij Christi in cruce oblatus atque omnium honorum eius sit particeps? docet Calvinistam respondere. Quod Christus in se & omnes fideles de hoc (Heidelbergæ, Genevæ, aut Amstelodami à predicante N. N.) fracto pane edere &c. ad dictis his promissis. Primum &c. (quæ numero 6. antea retuli) Deinde, animam suam non minus certo ipsius corpore quod pro nobis crucifixum est, & sanguine, qui pro nobis fusus est, ad vitam aeternam ab ipso pasci quam panem & vinum symbola corporis & sanguinis Domini à manu Ministris accepta, ore corporis percipit Calvinista &c. in ad q. 79. Quomodo panis & vinum corporis vitam sustentant, sic Crucifixum corpus Christi & effusum eius sanguinem vere esse animam nostram cibum & potum quoad vitam aeternam nutriatur. Imo plus adhuc dicit q. 76. dicens Calvinistas esse carnem de carne Christi, & os de ossibus eius. Ex quibus assertis utique intelligi datur, quod sicuti reali substantiali, & sensibili presentia panis & vinum introeant in Corpus Calvinista, ita Crucifixum Corpus Domini & Sanguis eius reali, substantiali, & sensibili saltem anima presentia introeant in animam Calvinistæ. Et sicuti in filijs non imaginative & creditivæ solus est, sed vere & realiter caro & sanguis patrum, ita in Calvinista corpore etiã sit caro & ossa Christi; Verum tamen hoc idem Calvinista examinatus negat, & ait, Christum q. 76. 46. &c. esse & fore in caelo: & iam non esse in terra secundum humanam naturam, sed solus secundum divinam naturam gratiam, spiritum.

Itaque Calvinista Christum sumit intra se, & tamen distat à Christo quantum distat caelum à Terra &c. Fatigor: sunt enim subtilia mirabilia, hoc est contradictoria in eadaciam, quæ sunt illis credenda.

10. Qui de contradictionibus & pugnis cum temeripso tam grauter accusatus est & secum pugnare demonstratur, multo magis cum alijs suæ religionis reformatæ socijs repugnare præsumendus

est, idcirco etiam, hac in parte accusatur Catechismus ille miserimus, à Remonstrantibus inter Animadversiones suas, ad q. 69. 21. 34. 37. 85. 103. præter alia num. 9. assignatas quæstiones, in quibus subinde & secum & simul cum alijs Symmystis pugnancia affirmat aut negat. Non oportet tantam calumniam fratribus à filijs matris suæ impactam esse inultam, aut demonstranda est saltem aliquo perspicuo facto. Agendum ergo: in ipso siluæ ingressu, Videte Calvinistæ specimen, quod vester Catechismus merito flagelleretur. is q. 6. dicit quod homo sit creatus vera iustitia & sanctitate præditus, &c. utique cum Deo beatus in aeternum viueret. quarunt ibi Remonstrantes fratres vestri, in suis Animadversionibus, An non Catechesis cum docet, hominem, ut cum Deo beatus in aeternum viueret, à Deo conditum esse, contradicat quam plurimam Reformatæ Ecclesie Doctoribus? Utique: tangite primi & secundi hoc libro capitis pupillas. At idem Catechismus q. 44. in explicatione symboli, quod, postquam Christus mortuus & sepultus est, descendit ad Inferna, nihil aliud sit, quam quod Christus D. inenarrabilibus animi sui angustiis, cruciatibus & terroribus, in quos tum antea, tum maxime in cruce pendens fuerit demersus & Calvinistas ab angustiis & cruciatibus liberauit. Vbi Isaacus Fridericus Remonstrans in considerationibus suis ista annotat: Cum Articulus de descensu Christi ad Inferos in Responsione ad q. 44. varie à Reformatis DD. explicetur, multique per descensum Christi ad Inferos nihil aliud quam sepulturam, vel mansionem in sepulchro intelligendam esse existiment, an hæc explicatio in Ecclesia Reformatæ non sit toleranda. Ad annoa & Caluini explicatio sit toleranda ex quo eruunt Doctores Catholici, quod Christum inferni tormenta tulisse senserit. Item an nõ Calvinistæ vi explicati ad eum modum articuli sint impassibiles facti, nam quiuis Calvinista ibi profiteretur se ab angustiis & cruciatibus inferni liberatum esse.

11. Hæresis nouas inducit etiã Reformatus Catechismus, nempe Stoicismum paradoxum de paritate omnium peccatorum. q. 11.

Et Chiliastrum errorem, q. 32. 32.

De Stoicorum errore in paritate peccatorum asserenda occupati Catechismi Reformati conquerrunt Remonstrantes in Considerationibus suis ad q. 12. ibi enim ait Catechismus, Iustitiam Dei postulare ut quod aduersus summam Dei maiestatem commissum est, id etiã in summo hoc est sempiternis cum a-nimi tum corporis supplicis luat. At Remonstrant quarunt. Num simpliciter & absolute summum supp-

siu mereatur, eo quod aduersus summam Maiestatem Dei commissum sit. Et an scriptura hanc causam ulibi alleget? Item quo modo ex illo non sequatur, peccata omnia esse paria, iuxta Stoicorum axioma? Quod uel eo nomine Christianis maxime reiiciendum uidetur, quod scriptura sacra aperte satis poenarum gradus constituat, grauiores quibusdam poenas denuntiat, et mensuram peccatorum non impletam quibusdam peccatis, accessu quorundam impleri testetur: Et Getvinius ad eadem Catechismi verba quærit, quo pacto illa conveniant cum verbis Christi Matth. 11. 22 dicentis, quod tolerabilis erit Tyro et Sydoni in die iudicii, quam generationi illi cui loquebatur. Chiliastarum vero hæresim videtur resuscitare Catechismus in Resp. ad q. 32 dicens in Calvinista persona, se ideo Christianam vocari, quod per fidem sit membrum et postea æternam cum Christo regnum in omnes creaturas tenbit. Suspectas habent Remonstrantes has creaturas omnes, et quærent, quænam illæ sint.

12. Catechismus Reformatus sancit Gomarisimum, siue Antelapsariotum hæresim, nam id Remonstrantes pluribus locis convincunt ex Catechismi loquendi formulis, nempe n. 3. Considerationi sup. q. 1. 2. ibi enim ordo verborum cõvincit in auctore Catechismi errorẽ Antelapsarij dogmaris, ait enim de Deo, *me Spiritu suo de vita æterna certum facit, ut q. 1. si deinceps vitam promptum ac paratum reddat.* Vides hic ordinem, nempe prius *vita æterna certitudinem*, postea *gratitudinis loco vi vere Deo paratum*, Ac Apostolus Rom. 8. 13. 14. 15. alij ordinẽ servat, et 1. Joan. 3. 21. nimirum Catechismo contrariũ, cui insulsea dum est contra Catechismus, tanquam Regula ipsiusmet Catechismi. Idem Gomarisimus elucet ex q. 9. 64. 65. 84. 88. 89. 90. et 114.

13. Imo Catechismus Reformatus Deum in operationibus ad extra subijcit necessitati alicui fatali à se confictæ ostendunt hoc Remonstrantes in suis notatis ad q. 11. n. 3. & ad q. 12. n. 2. dicit enim Catechismus *Dei iustitiam postulare, ut divina Mai. offensa sempiternis supplicijs plectatur.* & q. 12. *necesse esse, quasi Deo non sit libertas condonandi peccatum sine supplicio condigno.*

14. Denique suo Gomarisimo omnem securitatẽ imperat in hac vita aperit, ut passim ostendunt Remonstrantes, dum sola Fide & promptudine docet Deum esse contentum sine actuali obedientia.

V. Eundem Catechismus à Remonstrantibus ad eum, quo vidimus, modum explosum, etiam Catholicus festivè irritat, nam quidam non ignotus libellus ad versus Prædicantes scriptus, in uno eorũ, quem *Reformatum Impostorẽ* Latine, Belgicè, Den-

gereformorden *Duymandrayer* appellarunt, introduxit duas personas *Civilem* & *Classicum* textores illũ Catholicæ, hunc Reformatæ religionis proflores. Quos cum forte in colloquium de suæ artis negotijs fortuna adegisset, & *Civilis* de telæ lineæ fragilitate ex infelici lini proventu eius anni multa conquestus fuisset, *Classicus* autem se iactaret de arte & mirifica dexteritate in cuiusvis staminis tela restauranda, adeo ut ipse nexus vix acuto sensu notari possint, *Civilis* festivè subiunxit si se ita res habeat, experimentum capturum ex connectendis ijs quæ in Reformato Catechismo malè cohærere vidisset, cum prima credendorum Regula, Scriptura Sex eiusmodi esse præcipua quæ se quidem fatigent, quæ si *Classicus* apte noverit, connectere siue dolo, siue logis, Magnum sibi nõ solum Apollinem fore, sed, & gratis è symposio abiturum, & se in posterum ab observantia anxia mandatorũ Dei liberum futurum, in quibus alias multum sit triccatus animo, aliud distant e illo & carne aliud concupiscente *Classicus* etsi iure excipere tunc potuisset, se det extrina male ad Theologiã evocari, quia tamen notat omnes Reformatos à Deo doctos & illuminatos esse nequaquam deesse voluit causæ Reformatæ & si fieri posset, etiam facere profylitum unum, atque ita postulatis *Civilis* sese audacter obtulit, & ut *Civilem* terreret, tres telas bombycinæ texturæ ei manum condidit, si non impleta dicta factis caupone in Judicem actestem vocato. Adfidente igitur illo inter familiares haustus & colloquia, & iocos Belgicos *Civilis* producto Catechismo Reformato, quæstionem 114. proposuit, ac prælegit: *Possuntne illi, qui ad Deum conversi sunt, hæc præcepta Decalogi nimirum quæ præcesterant, perfecte servare?* Responsio: *Minime verum etiam Sanctissimi quique quamdiu in hac vita sunt, habent tantum exigua initia huius obedientiæ.* Ita ait *Civilis*, mihi nimium quantum à Sacræ Scripturæ dignitate abire videntur, & gnavo nexu egere. *Classicus* nihil metuens *Verum est, inquit, neque enim præcepta nobis à Deo data sunt, ut serventur, hoc enim fieri nequit, propter corruptionem et malitiam naturæ nostræ, sed ut agnoscamus ex ijs nostram miseriam, ut ibidem quæstionibus additur, et quæstione 3. iam ante dictum fuerat hic Civilis; rogo ergo te ostende qui id cohæreat cũ S. Luca de Zacharia & Elisabetha dictis cap. 1. vers. 6. Erant iusti ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus Domini sine querela? Classicus concionem orsus à mundi exordio & antegresso tempore, à *Civili* prohibeatur,*